

● PELLÉRD

Fotó: Kalmár Lajos

Tudtad-e Kedves Olvasó, hogy a török hódoltság után Pellérd megmaradt 20 házával, 44 családjával (Pécsett 180-at számláltak), 150 lakosával az egyik leglakottabb település volt Baranyában?

A feltárt régészeti emlékek szerint falunk területén kisebb szünetektől eltekintve folyamatosan telepedtek le, és laktak emberek legalább háromezer év óta. Legrégőbbi tárgyi emlékeink a bronzkor késői szakaszából (időszámításunk előtt 1300–1100-ból) származnak. A késő vaskorban itt telepedtek meg a kelták, a falu nyugati oldalán talált római villagazdaság *Marcus Aurélius* koráig fennállt. Az avarok vaskést és edényt hagytak ránk, 900-tól megjelentek a magyar törzsek.

A honfoglalás után az Aba nemzetségé a terület, önálló településként a 13. század-

ban jön létre, neve először egy 1305-ből származó oklevélben jelenik meg „Pellart” formában. A török hódoltság alatt is jelentős a szőlő- és gyümölcsstermesztés, eleink szántóföldjeiket művelik, sőt iskolát alapítanak. Az 1700-as évektől a mezőgazdaság

(folytatás a következő oldalon)

● A TARTALOMBÓL:

Megkezdte próbaiüzemét a Kővágószőlős külterületén felépült állati hulladékbegyűjtő és tároló telep. Beszámolónk az 5–6. oldalon.

Felére csökkent a halálos balesetek száma Kistérségünkben. Elemzésünket a 11. oldalon találják.

● PELLÉRD

fotó: Ravadics János

mellett ipara is jelentős, selyemszövőgyár, szeszgyár működik, és itt épül meg a megye első gőzmalma.

Falunk a tanácsrendszer idején, bár közközpont, nem sokat fejlődik. A vezetékes ivóvízhálózat megépül, a belső utakat aszfaltozzák, de a termelészövetkezet központja elkerül, intézményei – leszámítva az óvodát – lerobbant állapotban érik meg a rendszerváltozást.

1990 őszén az Önkormányzat hat és félmillió forint készpénzzel, mobilizálható vagyon nélkül vág neki a fejlesztéseknek. Pályázati segítséggel a Brázay Kastélyban felújításra és bővítésre kerül az iskola, majd út épül falunk és Aranyosgadány között. Gázhálózatot, majd szennyvízcsatornát fektetünk, lakótelkek és iparterület kerül kialakításra. Átépitjük, és Internet-szolgáltatást indítunk a kábel-tv hálózaton. Visszaszerezzük – részben vásárlással – a kastélyparkot. Megnagyobbodik és megújul a Művelődési Ház. 2003-ban új településközpont fejlesztést határoz el a Képviselőtestület. A református közösség felépíti templomát. A kastélyparkhoz illeszkedő Fő téren bankfiók és Községháza, az innen induló sétány mellett új iskola épül.

Ma az Önkormányzat célja a településen lakók jó életminőségének biztosítása. A kö-

vetkező évek feladatai az új óvoda, konyha-étkező megépítése, további lakótelkek és iparterület kialakítása, a település arculatfejlesztése. A Fő térre szolgáltatóházat, rendőrállomást, faluházat tervezünk. A Szőlőhegyen – ahol sok helyi és városi ember finom borokat termel – támogatjuk az út, infrastruktúra-fejlesztési kezdeményezéseket. Idén indítjuk itt is a szervezett személyszállítást.

A település fejlődését segítik az itt működő vállalkozások. Az elmúlt évtizedben civil szervezeteink megerősödtek. Intézményeink, közösségeink gazdag programkínálata hívogatja az itt és a környező településen lakókat. Büszkék vagyunk a Pellérdi Juniális rendezvényünkre, amelyre idén is várjuk a kistérség valamennyi településének lakóit.

Településünk kezdeményező és fogékony a térségi együttműködésre. Intézményeinket társulásban működtetjük, a hatósági feladatokat körjegyzőségben látjuk el. A kistérség intézményfejlesztési, közszolgáltatási, területfejlesztési munkáját jó szívvel, teljes erőnkkel segítjük.

Hát ezek vagyunk mi, Kedves Olvasó. Látogass meg minket, szívesen látunk.

● METZING JÓZSEF
polgármester

● VIDÉKEN MÁSODSZOR

Magyarország vidéken lakó polgárainak életkörülményeit elemző írást közöltünk előző lapszámunkban. Bemutattuk a leszakadó régiókban lakók helyzetét, a közoktatás állapotát, és azt, hogy az itt lakó gyerekek kiemelkedési lehetőségei miért romlanak. A folytatás alább olvasható.

A közoktatási rendszer romlásáról még néhány adat. Az utolsó békeévnek tekinthető 2005/06-os tanévben egy jogszabály szerinti átlaglétsszámmal működő, 164 fős iskolában az alap és kiegészítő normatívák 53,6 mFt-os összege két év alatt nominálisan 49,2 mFt-ra, reálértékben 43,4 mFt-ra romlottak. Az intézmény 2008-as költségvetése 67,6 mFt; finanszírozottsága már csak 72,8 %-os, a hiányzó 18,4 mFt-ot a fenntartó önkormányzatok saját forrásból teszik hozzá, és a hiány az időközi 25 fős létszámnövekedés ellenére ilyen nagy. Az elvárt átlagos létszámú iskola miért ilyen mértékben alulfinanszírozott?

Az átlagos kistélepülési iskola helyzete ennél rosszabb. A gyereklétszám behatárolt a földrajzi fekvés és a népesedési folyamatok által. A nemzetiségi normatíva esetleges, megindulnak a szegregációs folyamatok, a tanulók jóval nagyobb gondozást igényel(né)nek.

A közoktatási kormányzat mindeközben ösztönzi társulások létrejöttét, a kisiskolák tagiskolává átalakítását. Ez emelheti a szak-

mai színvonalat, például a szakos ellátottság javulásával, tagintézményi normatívával javít az anyagi helyzeten, de az általános alulfinanszírozottságon és a kisiskolai léten nem segít. Hogyan tudnak továbblépni a gyerekek ezekből az intézményekből?

Hogyan fognak érvényesülni a munkaerőpiacra?

A kistélepüléseken a legrosszabb helyzetű társadalmi csoportokhoz tartozók 29%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Nagyrésztük nem jut munkához, eltartottá válik, segélyre szorul. A szakképzésbe bejutók helyzete sem oldódik meg automatikusan. Több mint negyedük lemorzsolódik, 60%-uk, pedig nem tud elhelyezkedni a tanult szakmában. Nagyrészt nem a munkavállalói verseny okán. A szakképzés kevésbé hatékony, elvesztette a kapcsolatát a gazdasággal. Miközben a jó szakmunkások iránt óriási a keresletet, a képzésekről kijövők jelentős részének nincs esélye az elhelyezkedésre.

Nézzük a folyamatokat tágabb kitekintésben. 2002-ben ismételten megindult a gondolkodás az önkormányzati feladatellátás, hatáskörök átszervezésére. 2004-re mint korábban a többi, ez is megakadt, mert kétharmados törvényeket érintett volna. Ugyanakkor feles törvénnyel megvalósítható volt a többcélú kistérségi társulások létrehozása, amely a települések társulását, a közszolgáltatások hatékony megszervezését igyekezett előmozdítani. A pályázati úton felkínált fejlesztési lehetőségekkel a települések nagy része élt is. Emlékeztet lehet: kistérségünk iskolabuszokat állított be, megszervezte a háziiorvosi ügyeletet – utóbbi eszközöket is kapott –, fejlesztési programokat dolgoztak ki szakértők. A kormányzat később normatívákkal igyekezett a szolgáltatások átszervezését ösztönözni, ugyanazért a feladatellátásért társulásban többet fizetett az állam, és még többet, ha az intézmény kistérség fenntartású. Létre is jöttek ál-társulások, formálisan kistérségi szintre átemelt intézmények. Miért baj, ha a kormány szerkezeti átalakításokra törekszik? Hát, hogy a forráskivonáson túl hol vannak a rendező elvek... A következő részben lezárjuk ezt a füstölgést.

● EGY EGYÜTTMŰKÖDŐ GONDOLATAI AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL

Reményeim szerint már nincs a „Harminckilencnek” olyan olvasója, aki nem értesült róla, hogy folyik a kistérségben a helyi vidékfejlesztési stratégia kidolgozása, illetve hogy megalakult a Mecsekvidék Helyi Közösség, mint előzetesen elismert LEADER közösség.

Magam, mint külső szakértő csatlakoztam a Tervezést Koordináló Csoport munkájához, s a kezdetektől részt vettem azokon a térségi egyeztetéseken, amelyek a kötelező érvényű tervezési útmutató szerint a stratégiaalkotás elsődleges színterei.

Sokan vitatták e tervezési metódus hasznosságát, azonban van egy elvitathatatlanul nagy érdeme e módszernek: elindított egy eltérő célokkal és elvárásokkal jellemezhető csoportot a csapattá válás útján.

Mi is a különbség egy csoport és egy csapat között?

Csak néhány a meghatározó eltérések közül: a csapatban az egyéneknek közös céljaik vannak, s ezért dolgoznak együtt. Egy csoport tagjai eleget tehetnek az elvárásoknak akkor is, ha a csoport egésze nem funkcionál megfelelően, míg egy csapat tagjai csak akkor lehetnek sikeresek, ha elérik a közös célt. A csapattagok – mint a jelen tervező munka során is – mindenkor részesei magának a döntési folyamatnak is.

Miért fontos, hogy a térségi szereplők valódi közösséggé váljanak?

Mert a közösségi források felhasználásának leghatékonyabb módja az erőforrások egyesítése vagy megosztása.

Mert a versenyképesség múlhat azon, hogy mekkora közösségi erőt tud a térség felmutatni. Mert a másokért is felelősséget érző és vállaló működés a tevékenység egyetlen formája, ami hosszabb távon is fenntartható.

A kistérségi szereplőkkel való együttműködés legnagyobb hozadéka számomra annak a nyitottságnak a megtapasztalása volt, ami jellemzi a tervezési munkában résztvevőket.

Ennek jelentőségét akkor érthetjük meg, ha tudatosítjuk magunkban, hogy milyen jelentős források állnak majd a térség rendelkezésére a LEADER közösségként való elismerés esetén az együttműködési készség kibontakozását, a közösségfejlesztést, a hálózatossodást segítő, motiváló kezdeményezések kidolgozására, megvalósítására.

Hiszem, hogy az idén tavasszal elvetett mag meghozza gyümölcsét, s az egyeztetések során formálódó közösségek valódi csapattá válnak, s ez a közösségi erő lesz a kistérség fejlődésének motorja.

● DR. FICZKÓ ZSUZSANNA
stratégiai tanácsadó

● KIS TÉRSÉG NAGY BERUHÁZÁSA

Élénk sajtó- és civil érdeklődés mellett zajlott a Kővágószőlősen megépült állathulladék-begyűjtő és tároló telep átadása.

A szakmai részletekről a következő oldalon olvashatnak, alant pedig Kalmár Lajos képriport-jával fölidézhetik a megnyitóról perceit.

● MEGSZŰNŐ KOCKÁZATOK, LÉTESŰLŐ MUNKAHELYEK

Uniós forrásból épült az új állati hulladéktelep

Megkezdte próbaüzemét a Kővágószőlős külterületén felépült állati hulladékbegyűjtő és tároló telep. Az uniós forrásokból elkészült beruházás a pécsi és a szigetvári kistérség területén keletkező állati hulladékok biztonságos és környezetkímélő összegyűjtését, illetve kezelését biztosítja.

A Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás, mint kedvezményezett – partnerségben a Szigetvár-Dél-Zselic Többcélú Kistérségi Társulással – több mint 260 millió forintos beruházást indított a térség nyolcvanöt településén keletkező állati hulladék gyűjtésének és előírás szerű átmeneti tárolásának biztosítása érdekében, mely beruházási összeg kilencvenöt százalékát vissza nem térítendő támogatásként, pályázaton nyerte el. Az eddigi gyakorlat során a veszélyes állati hulladékot dögművek, dögtemetők útján semmisítették meg, illetve elásták, vagy elégették azokon a helyeken, ahol szervezett begyűjtésre nem volt lehetőség. A beruházás első lépéseként a térség tizennyolc dögműjének rekultivációjára került sor, ami egyértelműen pozitív környezeti hatásokkal járt: megszűnt a talaj, illetve a talajvíz szennyezése, valamint a bakteriológiai szennyezés terjedésének és szétterjedésének kockázata. A fertőzésveszély megszüntetésével csökkentek a környék lakóinak egészségügyi kockázatai és a lakosságot zavaró hatások, s a terület is rendezetté vált.

A Kővágószőlős külterületén felépült állati hulladékbegyűjtő és tároló telep számottevő környezeti terheléssel nem járó technológiai megoldásaival szolgálja a térség teljes lakosságát. A hulladékok begyűjtése naponta történik két – speciális konténerekkel felszerelt – gépkocsi segítségével. A járművek hívásra mennek a hulladékért, s szállítják azt az átrakóállomásra, ahol mélyhűtve tárolják mindaddig, amíg nem kerül sor az ártalmatlanítást végző szakcégekhez történő továbbszállításra. Az átrakótelep kialakítása ugyanakkor lehetővé teszi a közvetlenül a lakosság által beszállított állati hulladékok fogadását is.

Az üzemszerű működtetést – 2008. augusztus 1-jétől – a két társulás által e célra alapított vállalkozás végzi a BÍOKOM Kft. szakmai támogatásával. A hulladék gyűjtésének és kezelésének költségeit az érintett települések önkormányzatai fedezik, így a szolgáltatás igénybevétele a lakosság számára ingyenes. Az azonnal jelentkező pozitív környezeti hatások mellett a beruházás további nagy érdeme, hogy hosszabb távon hozzájárul a lakosság környezettudatos viselkedésének kialakításához, formálásához is, illetve hat új munkahely is létesült.

● TALÁN TÖBB A LELKEM, MINT SZÁZ LUFTBALLON

Sokak szerint a legtehetségesebb magyar énekesek egyike. 1946. december 21-én, Diósgyőrött született. Pályafutását 1965-ben, a Számum nevű zenekarban kezdte. 1970-ig olyan, mára legendássá vált csapatok tagja volt, mint a Dogs, a Liversing, a Meteor, a Sakk-Matt, a Tűzkerék. Ezután egy évig a Szabadság Szállóban dolgozott Budapesten, majd a Bergendy-zenekar tagja lett. Az általa alapított V'Moto-Rock tizenkét éven át, 1978-tól '89-ig élt. Azóta szólólistaként lép föl. Többször volt az év énekes, zeneszerzője, szövegírója. Dalokat írt többek között Katona Klárinak, Kovács Katinak, Rózsa Magdinak, Zoránnak. Pécssett beszélgettünk, turnéja legutóbbi állomásán.

– Rengetegen várnak Rád. És ez láthatóan nincs ellenedre. Sokat jelentenek neked az emberek?

– Kérdezd meg az erdészt, hogy sokat jelentenek-e neki a fák? Azt is elfogadom, hogy engem, mint egy külön fát, külön dédelgetnek. Szeretem az embereket, persze. Nézd, a zenész olyan, hogy talán több a lelke, mint száz luftballon. Amennyire tudok, megpróbálok az itt élőknek segíteni. De nem akarok a jótékony ember pózában tetszelegni. A jótékonyosság egyáltalán nem érdek. Az sem fontos, hogy kiemelt ember legyek. Ám ha tudok tenni valami, azt azért megpróbálok. Engem Rózsának hívnak, ami azt jelenti: rohadt zsidó. Bár református vagyok, vállalom a zsidóságot. Aki akár a cigányok, akár a zsidók vagy bármilyen kisebbség ellen fordul, azt nem viselem. Nálunk, a faluban gyakori, hogy együtt iszunk, horvátok, szerbek, magyarok, zsidók, cigányok. A barátságok nem „faj” szerint szerveződnek. Bízom benne, hogy ez így is marad.

– Talán a hely szelleme is ezt diktálja.

– Nincs a helynek szelleme, csak a gyönyörű környezet van. Ha megmutatnád egy amerikaiinak, megvenné az egész Baranyát, mert olyan szép. Őszintén szólva én is megvenném, de csak egy kettesem volt most. Jól élek, az a hely sziget nekem. Hála Istennek, jól vagyok. Ott sze-

Fotó: Csonka Károly

rintem nem is lehet rosszul az ember. A levegő jó, a feleségem főz, az állatok egészségesek.

– Az állatok az életed részei, vagy egy díszlet elemei?

– Nincsen díszlet, mint ahogy közönség sincsen.

– Megszoktál ott, falun?

– Persze, mára sok mindent megtanultam. Például, hogy a föld nem piszkos, hanem sáros, és az nem ugyanaz. Néha, ha Budapestről vendégeink érkeznek, nem titkolják: nem tudnák nálunk elképzelni az életüket. Én meg, amióta ott lakom, nem tudom jól érezni magam a nagyvárosban, a tömegben. Nem tudom elviselni azt a stresszt, ami rászakad az emberre. Szerintem a tisztát már rég nem a városban kell keresni.

– Említetted, hogy református vagy. Hívó is talán?

– Maximálisan hiszek Istenben. Hiszem, hogy most is figyel bennünket. Viszont nem járok templomba. Nem szeretem a külsőségeket. A hitnek benned kell lennie, és nem a külsőségekben. Abban hiszek, hogy amikor reggel fölkelek, és a cinege ott csicseget az ablak előtt, azt Isten adta nekem.

● POGÁNYI MAJÁLIS

Jó idő, jó hangulat, rengeteg gyerek-ezekkel a szavakkal lehetne jellemezni a május 1-i rendezvényt. A helyszín ezúttal a tópart volt, ahol a családok és baráti körök bográcsban főztek, grilleztek. A hajdani majálisok emlékét idézve virslit ehtettek az idelátogatók és sok színes lufit kaptak a gyerekek.

● FEJES ANDREA

● FALUNAP KŐVÁGÓTÖTTÖSÖN

Négy autóbusszal kirándult a község tavaly, de ebben az esztendőben a megkérdezettek többsége a falunapra szavazott, ezért az idei évben ismét megrendeztük a már hagyományá váló rendezvényünket.

Pünkösdszombat, gyönyörű, napsütéses időben szentmisével kezdődött a program, melyet a már méltán híres és díjnyertes *Gyenes Elemér* vezényletével főzött vegyes pörkölt elkészítése követett. Ezt a falu lakossága, meghívott vendégeink, valamint a környező települések lakói fogyasztották el, *Imhoff Mihály* kiváló harmonika játéka közben.

A déli harangszóra megérkezett országgyűlési képviselőnk, *Szili Katalin*. A meghívott vendégekkel elfogyasztott ebéd és beszélgetés után köszöntőjével megnyitotta a falunapot.

A fellépőknek magas színvonalú produkciókkal szórakoztattak minket. Fellépett többek között a Kővágótöttösi Baráti Kör, a Magyarorszáki Fúvószeneke, a Szibi-Robi Mazsorett csoport, a Gerdei Hagyományőrző együttes valamint *Unger Pálma* és *N. Szabó Sándor*.

A gyerekeknek kisvasút, légvár, körhinta, műbika állt rendelkezésre. Bódi Guszti és a Fekete Szemek fellépése után, a besötétedést követően egy négytagú tűzsonglőr csapat és a tűzijáték tette még emlékezetesebbé a falunapot.

● PÜNKÖSDI AGAPÉ

A katolikus hívek *Gál Károly* atya vezetésével a templom körüli parkban ünnepeltek tovább Pünkösdszombaton, a szentmise után. Finom gulyás és sütemények mellett beszélgettek hívek és érdeklődők, felnőttek és gyerekek, pogányiak és más helyről érkezettek egyaránt.

A gyerekek rajzoltak, fogócskáztak, lepkét kergettek és labdáztak. A felnőttek meséltek a régi időről, a mindennapokról, mindenki megpihent néhány óra erejéig, és elfeledkezett a gondjairól.

● F. A.

● VIZSLÁR IRÉN

● VÉGTELEN TÖRTÉNET: GARÉ

A BVM vagyonának értékesítéséből befolyó teljes összeg sem lenne elég a garéi méregtelenítésre. Először, de megjósolhatóan nem utoljára foglalkozunk a kistérségünk déli településeit érintő kérdéssel.

Mint köztudomású, a Budapesti Vegyiművek Zrt., a garéi veszélyeshulladék-tároló létrehozója és működtetője tavaly csődbe jutott, októberben fölszámolást indítottak ellene. Utánajártunk, vajon ez mennyiben érinti a telep végleges megszüntetését. Mint kiderült, elég komolyan. A tizenhétezer tonna mérget tartalmazó fémhordókat még 2000 és 2002 között elszállították, elégették. De az akkori és azóta végzett vizsgálatok is bebizonyították, hogy az elrozsdásodott fém edényekből a klórvegyület a talajba folyt, tehát a tájseb további rehabilitációjára volna szükség. Igen ám, de tavaly a vegyiművek adósságállománya elérte az ötmilliárd forintot, szemben a három és fél milliárdra tehető vagyonával. Még ez utóbbi összeg is kérdéses, mert jelentősen függ a cég fővárosi, Illatos úti ingatlanjának vételárától. Hogy az ugyancsak vegyi anyagokkal szennyezett telep valójában mennyit ér, nehéz

lenne megjósolni. A felszámoló egyébként a vagyon felét fordíthatja a talaj megtisztítására. Ez a pénz pedig nem elég a kármentesítésre. Az utolsó határidő a teljes rekultivációra 2012. december 31-e lett volna, ám jól láthatóan ez az időpont nem tartható. Az ok: a BVM fölszámolása évekig elhúzódhat. Mi lehet a megoldás? A szakemberek szerint az első határidő, 1988 betartása jóval kevesebb környezeti kárral járt volna. De mindig akadt olyan gond, ami miatt a munkálatok vagy nem kezdődtek meg, vagy kitozódtak. Legújabbban az érintett településeknek meg kell várniuk a cég fölszámolásának végét, és a bizonyosságot, hogy nem marad pénz a tároló rendezésére. A kármentesítés ekkor az államra hárul majd. Addig pedig a környéken lakók joggal aggódnak amiatt, hogy a földbe jutott mérgek előbb-utóbb elszennyezik a környék felszíni és mélységi vizeit.

Cseri László archív felvételén még a rothadó hordók láthatóak 1989-ből. Alattuk azóta sem történt semmi.

● TANULJUNK A TÁRGYAKTÓL!

Kedves közönség! Sok évvel ezelőtt olvastam egy regényt, amelynek hőstét a szerző Prücsöknek keresztelte el. Egy holt hangzó szóval meg ebben a névben, a pr hang, amelyet nyelvészeink állítása szerint valaha gyakran használtunk. Mire a könyv végére jutottam, épp oly természetességgel mondtam ki a pr hangot magam is, mint elődeink.

Amikor végignéznék a kiállítás anyagán, próbálják meg földidézni az itt látható tárgyak történetét, és ha lehet, igyekezzenek meglátni e tárgyak mögött az embereket, életüket, sorsokat. Épp a tanulságok miatt lenne jó, ha tudnánk, hogy mire használták eleink a kéziszerszámokat, mire a fejtő-

a tejszűrő edényt, a furcsa formájú üvegeket, a petróleumlámpát, a cserépedényeket, miért éppen azt vitte magával a bába a szüléshez, amit, és hogy mi lehet a nem csak ötletszerűen, hanem nagyon is tudatosan készült szöttesek üzenete. Ahogy majd haladnak ezen a rövid felfedezőúton előre, figyeljék meg, ráéreznek a veszteségeinkre. Asszonyaink nemigen szólítják a bábát, hanem a szülészeti klinikára vitetik magukat, amikor jelentkeznek az első fájások. Ha megemelnék, ügyetlenül forgatnánk a szűrőedényt, hisz zacskóból isszuk a tejet. Petróleumlámpa helyett villanással világítunk, a cserépedényeket a műanyag váltotta föl, és az üvegekkel sem vacakolunk: ott van helyettük az eldobható PET-palack. A szerzőszámokat nem használjuk, ha elromlik valami, inkább a szerelővel dühöngünk, mert hogy késik, és ha végre jön, akkor sincs sok köszönet a munkájában. A szöttesekre nincs szükségünk; ha rájuk csöppen valami, még kímélő programon is hosszadalmas mosni őket. Ott van helyettük a jó viaszos vászon vagy a műanyag abrosz.

Mindezzel együtt, azt hiszem, van valahol a mi életünkben is valami, aminek még pr-vel kezdődik a neve, mint Prücsöké, aki az itt látható tárgyakhoz hasonlóan már csak az emlékeiből él, s mert emlékező alkat, ezért könnyen megbocsátó is. Ugyanis régi tárgyaink megbocsátóak, bosszúra képtelenek. Ajánlom tehát őket a látogatók figyelmébe ebből a szempontból, mint igazi ritkaságokat, mint olyanokat, amelyeket belépőjegy ellenében kellene mutogatni; már csak emiatt is.

E kiállítás megnyitója végezetül bevallja, hogy némileg félrebeszél, mert maga sem tud az összeállított anyag láttán másról szólni, csak egy ilyen Prücsökről, akinek már a neve is holt hangzóval kezdődik.

● SZ. KONCZ I.

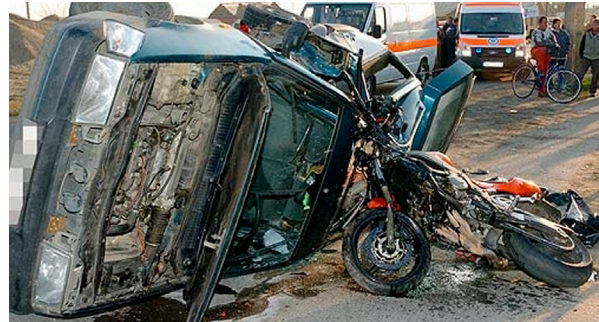
(Elhangzott a görcsönyi néprajzi kiállítás megnyitóján.)

● ÍGY KÖZLEKEDÜNK MI...

A régióban elsőként közli lapunk az aktuális, az év első négy hónapjáról szóló közúti baleseti statisztikai adatokat, pontosabban az azokból levonható következtetéseket. Általánosságban elmondható, hogy a szerencsétlenségek száma kistérségünkben tíz százalékkal mérséklődött.

Felére csökkent a halálos, kétharmadára a súlyos sérüléssel járó balesetek száma. Ragyogó eredmények ezek, még akkor is, ha figyelembe vesszük, hogy a könnyű sérülésekről, apróbb figyelmetlenségekről szóló adatok, a régióban általános csökkenéssel szemben, gyakorlatilag változatlanok. A szakemberek kiemelik, hogy kistérségünkben senki sem követett el ittasan halálos balesetet az év első három hónapjában. Az eredmény a zéró toleranciának tulajdonítható. Azokban a közlekedési helyzetekben azonban, ahol könnyebb vagy súlyosabb sérülések történtek, még mindig tízen fölül az ittas elkövetők száma. Ez régiós összehasonlításban átlagosnak számít, de például Tolna megye egyetlen kistérségében sem volt személyi sérüléssel járó balesetben ittas az elkövető. A számoszlopok mélyebb elemzésekor kiderül: a legtöbb rendőrségi hívást tizenkettő és tizenhét óra között regisztrálták. A reggeli csúcsforgalom jóval kevesebb bajjal jár, mint a délutáni, amikor már fáradtan igyekszünk hazafelé. A rendőrség szándékai szerint ebben az időszakban szigorítani fogják az ellenőrzéseket.

Ugyancsak az elemzések mutatnak rá a tényre: a legtöbb baleset továbbra is a sebesség nem megfelelő megválasztása miatt következik be. A tél, a koratavas viszonylag kevés hóval, ónos esővel, köddel járt, így nem elsősorban a relatív, hanem az abszolút gyorsajtás mondható jellemzőnek. E tekintetben a személygépkocsi-vezetők a fegyelmestek. A motorkerékpárosok számuldozása a tragédiák magas száma ellenére is megfékezhetetlennek tűnik. Ugyancsak megdöbentő adat: kistérségünkben

kétezerre tehető azoknak a motoroknak a száma, amelyek 200 kilométeres óránkénti sebességnél is nagyobb tempóra képesek.

Végezetül még egy, közlekedéssel kapcsolatos hír: Pécssett, a 48-as téren, valamint a 6-os út és Rózsa Ferenc utca kereszteződésénél (rálátással a felüljáró sávjaira) az oszlopokra gyorsajtás, illetve piros lámpán áthaladás rögzítésére szolgáló térkamerákat szereltek fel.

● JUNIÁLISOK SZÉP IDŐBEN

Garantálják a szervezők a jó időt a kistérségben rendezett juniálisokra. Gyódon hetedikén, Pellérden 21-én reggeltől késő estig tartanak a programok.

Ravadics János fényképfelvételén a tavalyi, pellérdi gasztronómiai bemutató helyezettei láthatók.

● SZÉP, SZALÁNTAI NAP

Izgalmas előadásokat és vitát hozott a IV. Kistérségi Nap, amelyet ebben az évben Szalántán rendeztünk. Képes emlékeztetőnkben előadóink közül *Dr. Trócsányi András*t, a PTE egyetemi docensét, *Molnár Katalint*, Kazár polgármesterét, a Magyarországi Falumegújítási Díj nyertesét láthatják viszont. A résztvevőket *Dunai Zoltán* polgármester köszöntötte, délután pedig a helybéli gyerekek és felnőttek adtak igazán emlékezetes, szép hagyományőrző műsort. A fotókat lapunk állandó munkatársai, *Horváth Gábor* és *Kalmár Lajos* készítették.

harminckilenc
A Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás Lapja

Felelős kiadó: Füziné Kajdy Zita elnök
Főszerkesztő: Sz. Koncz István
Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság
Szerkesztőség, kiadóhivatal és hirdetésfelvétel:
7621 Pécs, Perczel M. u. 2.
Telefon: 72/515-670, *e-mail:* gorcsony@gorcsony.hu
Tördelés és lapterv: Schauer Tamás
Nyomdai előkészítés: [Creative] Grafikai Műhely
Nyomdai munkálatok: Bornus Kft., Pécs
Megjelenik: havonta